

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetési árak: Egy háromsoros petisors ára 16 fillér
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Egy jelszó és program.

Mióta az agrársocializmus tünetei és bajai nagyobb arányokban felmerültek, szünet nélkül szállong a közvélemény légkörében az a jelszó: Földet a népnek!

Ezzel a jelszóval egyidejűleg a sociológusokat, a gazdasági egyesületeket és köröket, a törvényhozást és a kormányfőfiakat komolyan foglalkoztatja az a terv, hogy a földéhségből származó sok bajon, melyek között nem utolsó a nagy mérvű kivándorlás, a nagy birtoktestek parcellázása által kell segíteni.

Földet a népnek! Ez tehát jelszó és program. Jelszava a socialdemokraciának és a vele egyesült radikalizmusnak. Programja pedig a társadalmi tudomány- és a gazdasági politikának. Mint jelszó, melyet csak a tömegek izgatása végett dobtak a forrongó eszmék árjába, ez az ige abszurd. Mint program azonban üdvös és életrevaló.

Földet a népnek, de nem úgy, hogy felaprózzunk minden nagy birtokot, s 1—2 két holdas parcellákban a zseller és napszámos emberek között kioszszuk, mert ezzel csak a koldusok számát szaporítanánk. Egy-két holdból megélni nem lehet, de sőt egy-két hold földből annyi jövedelmet sem lehet kihozni, mint a meny-

nyit a napszámos a nagy birtok mellett a legkedvezőtlenebb bérviszonyok között is megkeres magának. Amíg nagy birtokok léteznek, addig van néhány úr, ezek mellett van elég sok jómódú ember és család, a kiket az úr tisztességesen fizet, van továbbá sok szegény ember, a kik némely helyen szükségét szenvednek, más helyen túrhető viszonyok között élnek.

Ha megszüntetjük a nagy birtokokat és néhány barázdából álló apró-cseprő darabokra széttagoljuk, akkor ezeken a birtokokon nem lesz többé egy úr sem, nem lesz jómódú, nem lesznek túrhető viszonyok között élő emberek, hanem csak nyomorgó koldusok.

Mint jelszó tehát abszurd az a szálló ige: Földet a népnek! De mint program bölcs és üdvös. Mint program ugyanis annyit jelent ez az ige, hogy a nemzeti közvagyonosodást a nagy birtokok célszerű feldarabolása által kell előmozdítani. A célszerűség szempontja ebben a programban döntő fontosságú szerepet játszik. Nem az összes nagy birtokok parcellázandók és nem minden nagy birtok parcellázható.

A mi a természetben a nagy folyam, mely egész vidékek és országreszek népének életfoglalkozást és jövedelmet biz-

tosít, nagy területeket termékenyítő árral borít be, levezeti a kis folyamok és patakok vizét, az a nemzetgazdaságban a nagy birtok. Egész falvak és községek népe él belőle, jótékony befolyást gyakorol számtalan emberre, a kik a nagybirtokostól tanulják el a gazdasági rendszerek előnyeit és titkát, növeli a kis birtokok jövedelmezőségét, mert ezeknek felesleges munkaereje, gazdasági befektetése a nagy birtok szolgálatában, mint fuvar és nap-szám gyümölcsözően elhelyezhető.

De valamint a nagy folyamokat, ha nagyobb területre akarjuk a hasznosságukat kiterjeszteni, csatornák által újabb vidékekre vezetjük, úgy a nagybirtokokat is, ha a nép szélesebb körű rétegeire nézve áldásossá akarjuk tenni azokat, széttagolás által kisebb birtoktestekre kell osztanunk. Csak jegyezzük meg jól, hogy valamint a csatornázás által a nagy folyam nem veszti el a jellegét, nem szűnik meg nagy folyam lenni, úgy a széttagolás által a nagy birtoknak nem szabad megsemmisülnie, hanem még mindig fenn kell maradnia olyan tekintélyes egészben, hogy mint nagy birtok szerepelhessen. Áll ez mindenesetre legalább a nagy birtokok egy részéről, melyeket a közgazdasági élet, mint mondottuk, csak úgy nem nélkülözhet, mint a hogy nem

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Zarándok-út a Szentföldre.

Ellátás a hajón. — Aug. 18-ika és sz. István napja a tengeren. — Megváltás a melegtől. — Jaffa. — Veszedelmes kiszállás.

Jaffa, aug. 21.

Az osztrák Lloyd hajóin az ellátás sok kívánni valót hagy hátra. Mindenek előtt megfoghatatlan, hogy egy olyan tökéletesen szervezett társulat, mint az osztrák Lloyd, a hajók kormányzatát és az egész kiszolgálást, valamint a konyhát majdnem kizárólag dalmát származású olaszokra bizza, a kik olaszországi nyelvtestvéreik minden rossz tulajdonságát bírják. Rendetlenek, felületesekek és a tisztasággal kemény hadi lábon állanak.

Az olasz nemzeti sajtóságoknak ezt a cseppet sem kellemes keverékét a Tirolia is kénytelen volt megszervezni. Személyzete jóindulatú, de az olasz slendrián hibáit bíró emberekből állott. Nagy lőtás-futással és a hajó gépének zúgását is túlarsógó lármaival végezték minden dolgukat. A tányérokat nem rakták, hanem valóságos dobálták az asztalra. Az evőeszközöket nagy csörömpöléssel rakásra hányták, levestel, borral, fekete kávéval öntötték le a publikumot,

s ha valaki észrevételt tett a szelességükre, taliános kedélyességgel kacagtak rajta.

A közönség kezdetben bosszankodott ezeken a furcsaságokon, később azután jó arcot vágott a rossz játékhoz. A taliánra nem szabad haragudni, mert akkor vad és goromba, kéréssel és szívességgel azonban még vérbeli hibáinak az elhagyására is rábirható.

Két napig szelte már a Tirolia a tenger hulláma, midőn ránk virradt augusztus 18-ika. Magyarországon hivatalos ünnep ez, Ausztriában, a hol a 14 tartományból álló összetételt egyéb közjogi emlékek és szálak nem kötik össze, nemzeti ünnep. A császár tiszteletében a 14 tartomány közös összekötő kapcsolatot bir, természetes ennélfogva, hogy a császár születésnapját is a nemzeti entuziasmus érzéseivel ülik meg.

A hajót pompásan feldiszipították s napvirradatkor ágyúlövésekkel jelezték az ünnepet. Reggel 9 órakor fényes isteni tiszteletet tartottunk, az ünnepi szónok beszédében kiterjeszkedett a császárhoz való hűségre, a hagyományos osztrák Kaisertreue szövegeire, mialatt mi magyarok Szt. István koronájának apostoli utódjéért küldtünk fohászt az eget Urához. Ebéd alatt a zarándoklat vezetője csoporttól-csoporthoz menve, felkőszöntötte az osztrák császárt és magyar

királyt, mire a közönség az osztrák néphymnust énekelte el. Ha többen lettünk volna a magyar csoportban, bizonyosan az »Isten áldd meg a magyart« hangjai is felharsantak volna a hajó fedélzetének ponyvás tetője alatt. Este tűzjáték fejezte be az ünnepi napot.

A zarándoklat vezetőségének tapintatára, helyes közjogi felfogására és magyar-barát érületére vall az, hogy két nappal később, aug. 20-án, Szent István királyunk tiszteletére, hasonló ünnepet rendezett. A reggeli üdvölvételek e napon elmaradtak ugyan, de az ünnepi isteni tisztelet épp oly fényes volt, mint 18-án. Ennek végzésére magyarokat kértek fel. A szent beszédet Feichtinger Mátyás soproni hitoktató, a nagymisét pedig magyar papok segédlete mellett, e sorok írója tartotta. Este megisméltődött az aug. 18-iki tűzjáték, mely alatt a magyar csoport lelkesen tüntetett a zarándoklat vezetősége és a tűzjáték rendezői mellett.

Mind a két napon a tűzjátékot, mely a tengeren csak messziről nézve lehet igazán elragadó, idegen hajók is szemlélhették. Épp az esti órákban tüntek fel ugyanis a sötét látó határon mozgó kolosszusok, melyek mint vonuló tűzhegyek siklottak végig a nyugodt tenger tük-
rén. Az egyik óriási nagyságú hajó lehetett, ki-

nélkülözheti a természet háztartása a nagy folyamokat.

És, a mint nem parcellázandó az összes nagy birtok, úgy az is igaz, hogy nem minden nagy birtok parcellázható. Mellőzhetetlen alapfeltétele minden parcellázásnak az, hogy a kik a földrészeket bérbé veszik, munkás és takarékos emberek legyenek. Munkaszeretet és takarékos józanság nélkül a 10—20 holdas földrészt, melyet a bérlő beruházási adóssággal terhel meg és mely után évi bért is fizetni tartozik, nem csak hogy nem emelné fel anyagilag a földművest, hanem inkább romlását okozná. Éppen ezért az ilyen földbirtokot csak teljesen megbízható erkölcsi testületek, községek és gazdasági egyesületek felügyelete alatt volna szabad engedélyezni, melyek egyúttal a bérfeltételek betartásáért szavatolnának.

A hol a nép nem dolgoz, nem józan és takarékos, ott a parcellázás olyan orvosszere volna a bajoknak, mely rosszabb a betegségnél.

Nem kell attól tartanunk, hogy az említett megszorítások mellett kevés föld kerül feldarabolás alá és így a nép földéhsége nem lesz csillapítható. Ez az aggodalom alaptalan, mert a nagybirtok fennmaradásához 30—40 ezer holdas földterületek nem szükségesek, két-három ezer holddal is a nagy birtok mindazokat a feladatokat teljesítheti, melyektől a közgazdasági élet lüktető forgalma és virágzása függ.

A nagy birtokterületek feldarabolása, mint gazdaságpolitikai program, egyébként nem csak kisbirtokoknak a kialakulását célozza, hanem új *középbirtokoknak* a képzését is feladatának tekinti. A középbirtok összekötő csatorna a nagy- és kisbirtok között. A mire egy, vagy több kis birtokos nem vállalkozhatik, azt a közép birtokossal egyesülve megvalósíthatják és ilyképp törekvéseiket a nagy birto-

világított helyiségei, melyek, mint távoli kikötőnek lángjai ragyogtak a sötét éjben, egy háromemeletes háznak az arányait bontották ki szemünk előtt.

Augusztus 20-án az utolsó éjszakát töltöttük a hajón. A vezetőség kiadta a rendeletet, hogy mindenki még az nap estig csomagolja be a podgyaszát, mert nem lehetetlen, hogy igen korán reggel kötünk ki Jaffában. Egve a kíváncsiságtól, melyet az a gondolat élesztett bennünk, hogy Ázsia első darab szárazföldjével együtt az első darab Szentföldet is megpillantjuk, és borzasztón elgyötörve a kimondhatatlan forróságtól, melyet a hajón el kellett szenvednünk, az utolsó éjszakán senki sem aludt. A kik próbáltak aludni, azok is csakhamar felkeltek és felmentek a fedélzetre izzadni és álmosan a néma éjbe bámulni.

Hihetetlenül hangzik az, hogy egy hajón, mely megállás nélkül, folyton egyforma sebességgel szántja a mérhetetlen tengert, szenvedést okozhat az utasoknak a forróság. Pedig a mi Tirolánkron megtörtént. Számosan betegedtek meg, de senki sem a tengeri betegségtől, mert hiszen az egész tengeri úton a hajó ingását nem is éreztük, hanem a 32—36 fokú hőségtől. Az Adrián és a jóniai tengeren még csak meg vol-

kos gazdálkodási rendszerével összhangba hozhatják.

A közel jövő nagy gazdasági változásokat rejt méhében, birtokpolitikáknak a földben való részesítés elvére való fektetése elmaradhatatlan, a nagybirtokok kora lejárt, kezdődik a kis árendások méhszorgalmú munkája.

Tűzrendészetünk.

A magyar közigazgatásnak egyik ága sem leledzik olyan kezdetleges állapotban, mint a tűzrendészet.

Az ország legtöbb helyén a tűz elleni védelem az önkéntes tűzoltók intézményére támaszkodik. Nem kicsinyeljük azoknak a lelkes férfiaknak az elszántságát és áldozatkészségét, a kik a saját szabad elhatározásukból összeállanak, időt és fáradságot nem kímélve képzik és gyakorolják magukat, s a maguk és polgártársaik érdekéből, sokszor életük kockáztatásával is, mint önkéntes tűzoltók működnek, de a tűzveszedelem elleni védekezésnek ezt a módját elégségesnek nem tarthatjuk.

Európa legtöbb államában ma már államilag szervezett tűzoltóság őrökdi a polgárok vagyonának biztonsága felett. Németországnak és Belgiumnak minden nagy községében, annál inkább a városokban, a hatóság által kiválasztott és díjazott emberekből áll a tűzoltóság, a kik törvényes előírás szerint szerzik meg a feladatukhoz szükséges elméleti és gyakorlati képzettséget, szolgálatukat is törvényes intézkedések szabályozzák, ugyszintén a városok és községek azon kötelességet is, mely őket a tűzoltóság felszerelésével szemben terheli, állami törvényeknek a paragrafusai állapítják meg.

Eszünkbe sem jut rajongni a közigazgatási feladatok és munkakörök államosításának eszméjeert, de hármat ezen feladatkörök közül szükségképpen az állami kezelés és gondoskodás hatáskörébe utalandónak tartunk. Ezek az egészségügy, a szegényügy és a tűzrendészet.

A mindennapi tapasztalat tanúsítja, hogy már az önkéntes tűzoltóság intézménye sem képes megfelelni azoknak a feladatoknak, melyek a tűzveszedelem elleni védekezés terén megoldásra várnak. Mit szólunk hát annak a sok ezer községnek a helyzetéről, melyekben szervezett tűzoltóság egyáltalában nincsen? A közigazgatási hatóságok sürgetnek óvó és védő intézkedéseket, a

tunk, sőt utazásunk kezdetén hűsítő tengeri szelőt is elég bőven kaptunk, de a Földközi tengeren, különösen, mikor már az ázsiai szárazföldhöz közeledtünk, meleg tengeri áramlatok ostromolták hajónkat. A szárnyaikon hozott forró levegő, párosulva az izzón letűző nap hevével és a hajó óriási kazánjának, éjjel-nappal működő konyhájának gőzeivel, iszonyatosá tette a hajó légkörét.

A hajón töltött utolsó előtti napon az égető szomjúságtól agyonkínzott utasok közül többen a vízvezetékhez mentek, hogy az izetlen ivóvízből legalább néhány kortyot igyanak. «Elfojgott a víz az utolsó cseppig», mondotta az ott álló szolga. A kínos felfedezés lesújtó hatást tett a sokat szenvedett utasokra.

Képzhetők, hogy a megváltásnak minő vágyával és milyen megnyugtató reményével pillantottuk meg aug. 21-én hajnalpirkadás előtt Jaffa világító tornyát. A szárazföld körvonalaiából még semmit sem vehettünk ki, a lassan múló, egész örökkévalóságnak látszó éj palástja takarta még a kikötő és város sűrű ködöt. Végre pítymallott, fehéres sávok húzódtak végig a világító torony mindkét oldalán, a hajnal bibora bevonta az ég keleti felét, s az áradó világosság Jaffa képét vetette távcsővel felfegyverzett szemünk elé.

E közben a nap is felszállt az égboltozat

közigazgatási törvény, a vármegyei szabályrendeletek és a felsőbb hatóság utasításai értelmében, de mindezekről köztudomású, hogy a népre nézve nagy terhet képeznek, a nélkül, hogy tűzvesz esetében hathatós védelmet nyújtanának.

Telve van a sajtó, telve vannak a politikai körök a községi közigazgatás bajai és hiányai felett elhangzott panaszokkal, kormányunktól ezen a téren is minden érdekelt fél orvoslást, segítséget, reform-munkát vár. Ha ideje lesz a kormánynak annak a roppant sok ágú és nagy terjedelmű tevékenységnek kifejtésére, melyre vonatkozólag a türelmetlen közvélemény olyan vérmes reményeket táplál, akkor nyugodtak lehetünk az iránt, hogy a kormány a községi közigazgatás dolgait is meg fogja markolni. És akkor a tűzrendészet ügyének is sorra kell kerülnie.

Addig is azonban a községekre háramlik a köteleesség, hogy a tűzveszély elleni védekezés tekintetében tegyenek meg mindent, a mi erejükben áll. E részben Nyitra városát is súlyos és tovább már nem halasztható kötelességek terhelik. A néhány hónap előtt keletkezett rév-utcai tűzvesz, az akkor gyengének tapasztalt védelmi munka hangossá tette a panaszt a tűzoltási szerkegyatrasága, általában a tűzoltóság hiányos felszerelése felett.

De hogyan is kereshetnénk jó felszerelést egy olyan tűzoltói szervezetenél, melyre a 300 ezer koronát meghaladó költségvetéssel bíró város 2100 koronát fordít, de ezt is a tűzörtségi szolgálat és a tűzörtségi helyiség fűtése emészti fel?

Nem vádolunk senkit sem szándékos mulasztással, vagy szűkkeblűséggel, mert tudjuk, hogy ha a város évi kiadásainak összegeből 118 koronát nem kellene pótdoból fedezni, és ha nem kellene attól tartani, hogy Nyitrán a pótdobnak rohamos emelkedése a polgárság anyagi erejét rövid időn belül kimerítené, akkor sok más szükséges intézmény fejlesztése mellett a tűzoltóság szervezete is másminő képet mutatna.

De az is nyilvánvaló, hogy bárminő kedvezőtlenek a város anyagi viszonyai, a tűzoltóságot jelen állapotában meg nem hagyhatjuk. Rettenetes csak elgondolni is, hogy ha szelviharos időben tűz ütne ki a Váralján, vagy a Párutcán, de akár a városnak belső részeiben, milyen katasztrófát idézne elő a pusztító elem, melyet a mai hiányos felszerelés mellett a tűzoltóság cseades időben sem bír megfékezni.

Nézetünk szerint magának a tűzoltóságnak kell azt a dolgot a kezébe vennie. Sürgesse haladéktalanul és erélyesen a képviselőtestülettel mindazokat az intézkedéseket és beruházásokat,

peremére, s aranyos sugarait Jaffa legszebb és legnagyobb szentélyének a Szent Ferenc-rendiek birtokában levő Mária-templomnak keresztje bú-bájós fényvel szórta horgonyt vetett hajónkra.

A keresztény civilizációnak fényes jelvénye köszönti a vándort, a ki Jaffánál Ázsia földjére, Palaestinának a legszentebb emlékek által száz milliók kincsésévé lett talajára lép. Hogy is volna az, ha nem látnánk felragyogni a keresztet ott, a hol annak fáját a világ Údvőzítője elültette, felnevelte és kivirágoztatta. A mi gyarló emberi gondolkodásunk szerint ezen a szent földön másnak nem volna szabad uralkodnia, mint a keresztnek. Másnak itt nincs létjoga, mert ezt a földet az Isten Fia hódította meg — a kereszt számára.

És mégis a kereszt csak éppen hogy száműzve nincs innét, de semmiképp sem uralkodik a tömegek számával. Jaffának 40 ezer lakosa között alig 7000 keresztény van, a többi mohamedán (23,000) és zsidó (10,000). És így van ez egész Palaestinában, a kereszténység, névszerint a katolicizmus itt csak kis mustármag, nem terebélyes fa. De vajjon mustármag marad-e mindörökké? Hihető-e, hogy ez a föld, mely a keresztény polgárosodást adta a világnak, elzárva marad annak áldásaitól időtlen-időkéig? Ne mérjük az Isten terveit emberi észszel és felfogással

melyek a felszerelés javítása és pótlásához szükségesek. Nem hisszük, hogy a képviselőtestület egy ilyen, alaposan megokolt előterjesztés felett napirendre térhetne. Ehez több bátorság kellene, mint a mennyiért a felelősséget bárki is magára venni merné.

Más irányban is tegye meg kötelességét a képviselőtestület. Legyen rajta, hogy a tűzoltószertár és mászóház ügye végre dűlőre jusson. Tudjuk, hogy okokat és ellenérveket tömérdek számmal lehet felhozni az ügy húzása és halasztása mellett, de ha a képviselőtestület cselekedni akar, a szóban forgó épületek létesítését sem a számítógépes fontolgatás, sem a bürokratikus lomhaság végtelen időnkig el nem tolthatja.

A munkások figyelmébe!

Napjainkban legmostohább a szegény munkás sorsa, ki egyedül verejtékes munkájából él. Ha a szerencsétlenség, vagy aggkor kivieszi kezéből a munkaeszközt, koldúsbot vár reá.

Az alamizsnakenyérre csak az nem fog reá szorulni, aki a rokkantság és az öregkor napjaira idejekorán gondoskodik megélhetéséről azáltal, hogy beiratkozik a „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj Egylet“-be, mely neki és családjának teljes ellátást biztosít.

Az együletet maguk a munkások alapították, ők tartják fenn és kezelik a vagyont.

Az egész országban el van terjedve. Rövid 12 év alatt 135 fiókpenztárt alakított, 60,000 tagot gyűjtött és 2 millió vagyont szerzett a segélyekre.

A testvéri szeretet, mely létre hozta, senkit sem zár ki áldásaiból.

Beléphet keresztény és zsidó, keresztényszocialista és szociáldemokrata, férfi és nő, hivatalnok és munkás, napszámos, gazda és iparos, mester, segéd és tanonc 13-dik évtől bármily életkorban, orvosi vizsgálat nélkül.

Tagdíj az I. osztályban 20, a II-ban 24, a III-ban 30 fillér hetenkint. A betegség, munkahiány és katonai szolgálat idején nem kell fizetni.

Rokkantsegély vagy nyugdíj az I. osztályban 12, a II-ban 14, a III-ban 17 korona hetenkint. Évenként 624, 728, vagy 884 korona.

Bővebb felvilágosítást bárkinek a nyitrai fiókpenztár irodájában, Vármegyeház-tér 8. sz. alatt minden vasárnapon 11—12 óráig ad a fiókpenztári Vezetőség.

Abban a világtervben, melynek körvonalait az Isten keze vontta meg, egy, tíz, vagy húsz évszázad csak egy pillanat, egy mozzanat, melynek meghatározott rendeltetése van és mindig előremenetelt, sikert jelent, soha sem jelenti az isteni tervek és szándékok meghiusulását.

Minden nép, minden nemzet és ország az Isten öröksége. Az utak és módok, melyeken az Isten halad, midőn birtokba veszi az ő örökségét, különbözők, de mindig összhangban vannak az emberi szabadsággal, az emberi nem jólétével és az Isten dicsőségének érdekeivel. Azért jelzik oly sokszor romok ezt az utat, és a romok helyén támadó nagyszerű épületek sokasága. Az ember épít és ront, az Isten keze pedig a romok mohtakarta köveiből és az épületek pilléreiből várat emel, melynek bástyafalai között mindig erősebb és biztosabb menedékhelyre találnak az emberi polgárosodás javai.

Palaeatina polgárosodása most romokban hever, de óriási kövek hevernek az összeomlott falak helyén, melyekből az Isten keze idővel a keresztény polgárosodásnak nagyszerűbb várait építheti fel, mint a minők voltak azok, melyeknek bástyái mögött az ősidők keresztény egyházai és a kereszties vitézek hadai megvonultak.

Még haladt lassú, nehézkés, a kifáradt em-

Levelezés.

Handlova, 1906 szept. 10.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Mikor Bresztyenszky Kálmán országos képviselő lett, választói előtt, a privilegyei piacon azt a kijelentést tette, hogy ő igazi népképviselő akar lenni, dolgozni fog a népért és a néppel. Ez a kijelentés nem volt pusztán frázis, mert már eddig is eljárt számos ügyben; a választók napnap után fölkeresik ügyes-bajos dolgaikkal, az egyes községek kérvényeikkel s ő eljár mindenkinek az ügyében s már eddig is dicsekedhetik sikereikkel. Mult hónapban volt Németprónán, Gajdelen, Tuzsinán és Cachon, szeptember 8-án pedig meglátogatta a kerület legnagyobb községét: Handlovát. Ezen útjában elkísérte őt több privilegyei polgár.

Handlova jelentékeny szerepet játszik a választásoknál, úgy szólván ez dönti el a győzelmet, azért igyekezett minden jelölt maga részére hódítani ezt az arany halat. Sok botrányos dolgot követtek itt el a liberális kortések, és sokat rontottak a nép erkölcsén. Legszebb lapja Handlova történetének, mikor az egész a megboldogult Juriss Mihályra leszavazott.

A határban nagyobb számú küldöttség Ámon Vilmos gyógyszerész vezérlete alatt fogadta Bresztyenszkyt. A táncal és játékkal egybekötött népnépszünet a község ház udvarán folyt le. A képviselő, mint mondá, nem politizálni jött ide, hanem beszélgetni és mulatni.

Drexler Antal, pazmáneumi h. igazgató üdvözölte Bresztyenszkyt, örömeinek adva kifejezést, hogy földieit oly becsületesen viselték magokat az utolsó választásnál, és megajándékozták bizalmukkal azt a férfit, akit ismer az egész kerület és aki legtöbbet tehet a népért. Buzdította a jelenlevőket, — kiknek száma meghaladta az ezeret — hogy tartsanak ki a keresztény zászló mellett, mert ehhez eddig szenny nem tapadt. Utána a képviselő mondott hosszabb beszédet, megköszönte a bizalmat és a szeretetet, melyre nem is számított. Vázolta a politikai viszonyokat, összehasonlítást tett a mult és a mostani korszak között; kijelentette, mily szerep vár a néppártra a parlamentben, miután a haza és a vallás ellenes áramlatok megsemmisíteni akarják a kereszténységet s mindazokat, akik önzetlenül szolgálják a hazát. Elmondta, hogy a mostani kormány nem fogja folytatni azt a politikát, melyből csak egy érdekszövegeteknek volt haszna, holott a szegény nép tönkre jutott, hanem gondja lesz

első sorban a kis emberekre, ezek javára megalakítja a szociális törvényeket.

A beszéd nagy hatást gyakorolt a népre, mely szeretettel vette körül a képviselőt és sokáig elbeszélgetett vele.

A szép népnépszünet Ámon Vilmos úr rendezte. Sokszor megkacagatta a közönséget a szereplő gyerekek mókáival. Érdekes volt hallanunk egy néhány eredeti handlovai dalt.

Tudom, hogy nem egy hamar felejtik el a résztvevők a pompás népnépszünetet, melyről a nép azzal a meggyőződéssel távozott, hogy Bresztyenszky Kálmán méltó képviselője a kerületnek. Éljen! N-i.

Lapás-Gyarmath, 1906. szept. 14.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Van Budapesten egy cég, melynek címe a budapesti hímnépszünet háziállás szentképet terjesztő vállalat a „Rózsafűzérhez“ Bpest V., Visegrádi utca 17. sz. Hogy kinek a neve alatt vezetettik e díszes vállalat, a név bőlesen el van hallgatva megrendelő levelein. Ezen vállalat a mult hónapban Bars megyéből ügynökeit, kinek férfi és nő tagjai izraeliták, megyénkbe küldte, s talán még most is megyénk felvidéki községeit szerencsételtik megrendeléseikkel.

Községünkben is megjelent egy Milasén Regina nevű női ügynök, hol a községi bírótól 24 órai házalási engedélyt kért, s gyűjtött is néhány megrendelőt, a kiknek ígérte, hogy 8 koronáért kapnak egy szép nagy hímnépszünet kápolna alakú képet, mely ha felhúzzatik; muzsikálni is fog; továbbá kapnak a képhez egy aranyozott láncra függő örök lámpát, egy jeruzsálemi olvasót (Rózsafűzért) és egy Jézus Szive című imakönyvet. Végül a ki elmegy a vasuti állomásra a megérkezett csomagért, még egy szép külön képet kap fuvar fejében.

Az ügynök azzal felvesz minden megrendelőtől előlegül 2 koronát, melyről elismervényt ad, melyen az is áll, hogy a megrendelés visszavonhatatlan, és siet el a községből. Mire a képek megérkeznek, persze utánvét mellett, az ügynök már a 20 dik falut járja.

És ugyan mit kaptak a jámbor hívek a 8 koronáért? — Egy a felmutatott mintánál jóval kisebb a legprimitívebb kiállítású képet, mely nem kápolna, nem muzsikál, örök lámpa, olvasó sem jeruzsálemi, de még a párisi bazárból való sem. Imakönyv sincs mellékelve, ez mind hiányzik, még az akasztó kis karika sincs a kereten, szóval a 8 koronás kép testvérek közt is nehezen ér meg két koronát.

ber járására emlékeztető mozgással hajónk, még jó félóra hiányzott a horgonyvetéshez, de azért Jaffa kikötőjében már nagy élénkséget vettünk észre. A bárkák egész raja sürgött-forgott ott, fezekből piroslott a bárkák népe. Nemsokára üvöltő kiáltások hallatszottak, a bárka-raj megindult hajónk felé, mely azalatt leeresztette horgonylancát.

Jaffának nincs rendes kikötője. Az oecánjáró hajók a nyílt tengeren kénytelenek megállni, körülbelül 4 kilométernyire a parttól. A Jaffa előtt megnyíló öblöt ugyanis tenger alatti sziklák lepik el, melyeknek éles fokain darabokra törnek szét a mély járású hajók feneké. Már a régiek is veszélyesnek találták a kikötőt, s Németalföldön közmondássá vált: «na Jaffa gaan», a mivel egy olyan utazást akartak jelezni, melyről nincs visszatérés.

A természetnek ez az akadály, igazi kincs bányájává lett Jaffa arabusainak. Ők eszközlik bárkájikkal a nagy hajók utasainak partraszállítását. A török kormány nem engedi meg, hogy ezt a hajó személyzete végezze. De a személyzetnek nehezen is menne a dolog, hiszen némely hajónak 50—100 bárkára van szüksége, hogy az utasait kiszállíthassa, a Tirolia is körülbelül 60 bárkát vett igénybe.

Jallah! Jallah! (Előre!) kiáltásokkal rohan-

tak hajónk felé a szálás és izmos arabs legények. Mindkét oldalról megszállották a hajót, melyről lépcsők vezettek le a hajóhidakra. Ezen hidakról egy bátor és biztos lépéssel a bárkába kell ugrani, mely azonban éppen nem simul oda a hajóhid falához, hanem attól 30—50 centiméternyire távol van és szünet nélkül himbálózik. Hogy ezt az ugrást 100 utas közül 10 sem tudná megtenni a nélkül, hogy bele ne pottyanna a vízbe, az egészen bizonyos.

Az a híres ugrás tehát úgy történik, hogy mihelyt az ember leér a hajóhidra, két erős legény rögtön megragadja a karunkat és egy hatalmas lödítással beemel, a ringó bárkába melyben az ember legott nagyot bukik előre, vagy hátra. Mindez sikoltozás, nevetés, boszankodás és fül-siketítő lármá között történik. A hajó tisztjei torkuk szakadtából kiabálnak és szidják az arabokat, ha bárkájukkal nem eléggé ügyesen közelítették meg a hajót, a bárka kormányosa nem kevesebb szelidséggel szidja a legényeit, a publikum pedig az említett kedélyállapotok valamelyikében leledzik. Bosszankodik, nevet, vagy sikoltoz, az ugrás sikeréhez képest.

Egy jó félórás hintázó csolnakázás után, kilépünk a szárazföldre, lábunk megéri a szent föld első rögét.

Adieu.

Az még nem boszontaná a szegény megrendelőket, hogy tót felirat helyett magyar feliratú képet kaptak — noha tótot rendeltek — mert minden házból értenek a családtagok magyarul. De a vállalatnak figyelemmel kellene lenni erre is, mert pl. Zsérére 34 megrendelőnek pedig magyar helyett tót feliratú képet küldtek, persze azok is úgy be vannak csapva, mint a gyarmathaiak. Ott is kiváltották a képeket, de a legtöbbje nem akarja átvenni sem a községi bírótól. A fuvar levélből azt látjuk, hogy a feladó Budapesten Kovács Izsó, s körülbelül tisztában vagyunk azzal, hogy a jeles firma Kohu úr kezében van.

E vállalat végéi sok helyt a lelkészekhez is betérnek, a kiket felkérnek, hogy írják be ajánló soraikat az ő könyvükbe, s ezt aztán mutogatják a híveknek, hogy a plebánus úr is ime melegen ajánlja az ő szent képeit megvételre. Alulírott megkereste ugyan Kovács Izsó urat ajánlott levélben, hogy 8 nap alatt tegyen eleget a megrendelésnek, de mert reagálna ő a szegény adózó polgárok követeléseire, ha a pénz már elvan könyvelve vagy mondjuk zsebelve. Cél szerűnek tartanók, hogy a lelkész urak óvják híveiket ily üzletek kötésétől, a hatóságoknak pedig körrendeletben kellene felhívni a községek előjáróit nevezetesen a bírákat, hogy semmifele ügynököknek házalási engedélyt ne adjanak, sőt talán az is helyén való volna, ha annak idején orsz. képviselő urunk interpellálná az illető miniszter urat, hogy eleje vétessek a szegény nép ily módon való becsapódásának. Ha a szent képek terjesztésének célja a vallásosságot ápolni és szolgálni, ne profanizálják azt ily módon a jámbor hívők rovására és zsebére. *Krizsán István.*

Ujdonságok.

Egyházi hír. A besztercebányai egyházmegyéből: Majerszky Endre Privigyére segédlelkésznek nevezetett ki.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Dr. Kachelmann Viktor brassói törvényszéki joggyakornokot a nyitrai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki. — A m. kir. belügyminiszter Erdős Antal radosóci kjegyzőt az ottani anyakönyvi hivatalhoz anyakönyvvezetővé nevezte ki. — Dr. Mihalovics János, jogtudor, segélydíjas bányagyakornok kinevezetett bányaesküdté. — A vármegye főispánja a holicai állami elemi népiskolai gondnoksághoz Szabó Kalmán járási főszolgabíró, dr. Neuwirth Mór körorvost és Bartsch Albert vasúti főellenőrt tagokká kinevezte.

Truka József, ifj. Zichy János gróf nagylángi gazdasági intézőjét, gróf Zichy Gyula pécsi püspök ur kinevezte jószágigazgatójának. Fiatal barátunk, ki Nyitrán végezte iskoláit s kinek városunkban és megyénkben számos ismerőse van, lelkiismeretességével, szorgalmával és gazdasági szakértelmével érdemelte ki eddig, urának bizalmát és nagybecsülését, úgy hogy az őt bátran ajánlhatta testvéreinek ilyen jelentős fontosságú állásra. Truka ur október 1-ével foglalja el új hivatalát, melyhez szívünkkel gratulálunk.

Körjegyzői helyettesítés. A járási főszolgabíró Krasznai Imre tardsoskeddi sjegyzőt Assakürtre helyettes jegyzővé rendelte ki. — Szegeő József volt assakürthi kjegyzőt pedig Holicra helyettesítették hason minőségben.

Tanügyi kinevezés és áthelyezés. A vallás és közokt. Miniszter Vágner Ferenc hrádec-kislehotkai áll. tanítót a szentistvánfalui áll. elemi iskolához helyezte át s helyébe Osztróvszky Józsefet nevezte ki áll. elemi iskola tanítónak.

Mercader Camillo nyitrai születésű, jelenleg Amerikában élő honfitársunkról az a hír terjedt el a hét folyamán, hogy meghalt. Utána jártunk a dolognak, de maga a család sem tud részleteket mondani. Multjából kiemeljük, hogy a gépész pályára készült, ezen szakmába vágó alsóbbfokú szakiskolát is végzett Németországban, majd később kivándorolt Amerikába, ahol leleményességénél fogva annyira vitte, hogy Schwab Károly u. n. amerikai acélkirálynak titkára lett, és e minőségében az acélkirályi beutazta 3 év előtt

Európát, akkor Nyitrára is jött rokonai látogatására, mely alkalommal barátai fényes bankettet rendeztek tiszteletére a zabori Toifel kertben. Legutolsó napjairól csak annyit tudnak, hogy aug. 25-éről Atlantique-City, amerikai fürdőből keltezett képes levelező lapban tudatja, hogy jól érzi magát. E hó 8-án Mercader Alajos, lévai birtokos Nyitrára jött testvére, Mercader Ede, takarékpénztári vezértitkár látogatására, ekkor Léváról kapta a következő sürgönyt. „Philadelfiából távirat jött. Kamillo meghalt, testét Nyitrára szállítják“. Alá volt írva Schnee. A család a konzulatushoz fordult, hogy részleteket szerezzen, és esetleg hagyatékát rendezhesse, de nincs kizárva az sem, hogy nem szerepel-e a dologban valami misztifikáció.

Meghívó. A Nyitrai vidéki r. k. néptanító egyesület alakuló közgyűlését Nyitrán, a Kátholikus Kör nagytermében f. é. szept. hó 20-dikán délelőtt 10 órakor tartja meg. Tisztelettel kéretnek a Föt. Plebánus urak, a r. k. hitf. tanítók és az érdeklődő tanügy barátok szíves megjelenésére. *Turcsák Bertalan,* korelnök.

Elégtétel címen nyilatkozik Clair Vilmos, és kijelenti, hogy a F. M. K. E. közgyűlése napirendre tért a lapok támadásai fölött. Azonban jó lett volna közölni, hogy az igazgató-választmányban hogyan tárgyalták a lapok közléseit. Gyürky ügyvezető elnök mind kezében tartotta a lapokat, melyekben a bírálat megvolt és nagyon izgatottak voltak a tagok, mert azt hitték, hogy a számadások körül baj van, és azért indítvány történt, hogy küldessék ki három tagból álló bizottság, mely a számadásokat még egyszer vizsgálja fölül, de ekkor egy fölszóaló indítványára az egészet a közgyűléshez utasították, amely elhatározta, hogy a vezetés jelenlegi irányával meg van elégedve. Ez egyik lap szerint azért történt, mert az idő előre haladt és szükség volt arra, „hogy a bankett közgyűlés e legfontosabb szakasza már kezdett vegye... A sok jófele peccsenye ott rottyog előttünk, be kár lenne, ha tönkre menne...“ Nem kutatom miért történt, ha a közgyűlés bizalmat is szavazott a vezetésnek, ebből nem következik az, hogy a F. M. K. E. jól áll. Majd a lapok kiabrándítják a közönséget, hogy a hol oly horribilis előre nem látott költségeket számítanak föl, ott reális működésről szó nem lehet.

Öngyilkosság. *Emödy Miklós,* jogszigorító, Emödy József a szenici kertület országgyűlési képviselőjének 23 éves fia, szeptember 10-én Suránkán, apja birtokán, agyonlőtte magát. Még az nap delután vadászaton volt. Este, midőn a cseléd bevinni akarta a vacsorát, az ajtót zárva találta. A boldogtalan fiatal ember az ágyon keresztbe feküdt, és meg volt halva. Egy kis kézi revolverrel oltotta ki szebb reményekre jogosító életét. Nyilván csak pillanatnyi elmezavarban dobhatta el magától az életet. Egy sornyi irást sem hagyott hátra, mely világosságot vetne a szomorú esetre. Családjá távol volt Budapesten midőn elkövette véztes tettet. A súlyosan sujtott család iránt általánosa részvét városunkban.

Iskolaszéki tagok Nyitrán három évi tartamra a következők választottak meg a kath. iskolaszék tagjaiul. Rendes tagok: Arnold Bálint, dr. Bangha István, dr. Biringer Ferenc, Crausz Vince, Czeizel Gábor, Dubovicsky Imre, Faschler Ferenc, Feitscher Ernő, Freissberger Viktor, Gyürky Ferenc, Horváth Sándor, Huszár István, Jakubovich Sándor, Juhász Sándor, Kiss Mihály, Kondor István, Kostyál Pál, Kubinyi Endre, Markovits Sándor, Ocskay László, Palásthy Vilmos, Paschek Viktor, Rasskó Timót, Rédeky Géza, Riszner Károly, Sarlay Ádám, Tomascsek János, dr. Tóth János, dr. Thuróczy Károly, Vágner József. Póttagok: Baesa István, Csernyák József, Petkes Géza. Ezen kívül hivatalból rendes tagok: Glósz Lipót, Dr. Cserenyey István és Bielchzy Elek.

Kisorsolt esküdték. A folyó évi III. ülészsakra a következő esküdték vannak behíva. (Rendes esküdték): Fodor József Galgócz, Gabriel Gusztáv Vittencz, Glósz Vilmos N. Bodok, Gregerson Vils. Vissó, Dr. Haitsch Dezső Privigyé, Halota Dezső Érsekújvár, Hajósy János Holic, Hlavicska József Érsekújvár, Dr. Horváth Cyrill Szenicz, Dr. Katrenyák Emil Vágújhely, Klatton Imre Semphé, Conlegner Károly Érsekújvár, Krozáti József Érsekújvár, Liska János Úzbégh, Dr. Markovics Rezső Vágújhely, Márkus Imre Szilád, Pick Bódog Érsekújvár, Singer Zsigmond Nagy-Lapás, Skaland Ferenc Tavarnok, Dr. Steinhübel György Német-Próna, Dr. Stetina Elek Szakolca, Szivá Gyula Galgócz, Dr. Szkiecsák Jenő Privigyé, Dr. Tarján Károly Galgócz, Toman Rezső

N.-Tapolcsány, Varannay Sándor Szenicz, Varga György Radosna, Verseghy Gyula Érsekújvár, Winter Lajos Póstyén, Zettner János Bori. (Ez utóbbiak valamennyien Nyitráról.) *Helyettes esküdték:* Bartha János, Csernohorszky János, Dubovicsky Imre, Hromi Antal, Hauser Ferencz, Guderna Béla, Freissberger Viktor, Fellner Jakab, Erdeős Akos, Endrődy Gyula.

Az „Ellenőr“ igazmondásai. A nagy közönség megszokta már az „Ellenőr“ fillentéseit, mely a helyett, hogy utána járna a dolgának, hónapok óta közönséges botrányok után szimatol. — Legutóbbi számában vádolja a városi közbirtokosságot, hogy suttymban az elnök, dr. Thuróczy Károly tudta nélkül összehívtak közgyűlést és azon az elnököt kibuktatták. Ir pedig a következőleg:

A nyitrai közbirtokosság eddigi elnöke dr. Thuróczy Károly megyei főorvos volt, ki évtizedeken át példás buzgósággal, becsületesen vezette a közbirtokosság ügyeit. Aelnök Juhász Sándor volt. Nemrég az történt, hogy a közbirtokosság anélkül, hogy meghívót bocsátott volna ki, anélkül, hogy az elnöknek, dr. Thuróczy Károlynak erről tudomása volna, titkos közgyűlést tartott, melyen Juhász Sándor indítványára Mérey Lajost választották meg elnöknek.

Ez a fillentés az Ellenőr megszokott lödjtásai közt remek számba megy! Mert a meghívó annak idején nem csak minden egyes közbirtokosnak megküldetett, hanem sajtó útján is közölve volt a közgyűlés, még pedig a meghívót maga dr. Thuróczy Károly bocsátotta ki, mely a „Nyitra-megyei Szemle“ jun. 17. számában jelent meg. Rövidítve közöljük a lényegét:

Meghívó. A nyitra-alvárosi közbirtokosság t. tagjai, f. 1906. évi július hó 1-én délelőtti 11 órakor a városi székház tanácstermében tartandó rendes évi közgyűlésre. Targysorozat: 4. Az elnök, a tisztviselők s a választmány megválasztása. — Nyitrán, 1906. évi június hó 10-én. Dr. Thuróczy Károly, kir. tanácsos, közb. elnök.

Már most intézze el ez igaz mondását a maga „beavatott helyével“.

Sorozás. Nyitra vármegye területén az 1906. évre esedékes hadkötelesek sorozása a következő napokon fog megejtetni: Tornóc (selleji járás) október 22—24-én. (polgári elnök) Ajtich Horváth Dezső. (felhíva) 600. — Érsekújvár (város) október 26 és 27-én. (polgári elnök) Dr. Ozoray József. (felhíva) 265. — Nagysurány (érsekújvári járás) október 29—31-én. (polgári elnök) Dióssy Imre. (felhíva) 553. — Nyitra (város) november 2—3-án. (polgári elnök) Bokross János. (felhíva) 333. — Nyitra (járás) november 5—9-én. (polgári elnök) Bokross János. (felhíva) 1002. — Galgóc november 12—14-én. (polgári elnök) Boross Sándor. (felhíva) 801. — Nagy-Tapolcsány november 16—19-én. (polgári elnök) Lelkes Zsiga. (felhíva) 709. — Zsámbokréth november 21 és 22-én. (polgári elnök) Br. Friesenhof Gergely. (felhíva) 476. — Privigyé november 24—30-án. (polgári elnök) Dr. Szkiecsák Jenő. (felhíva) 1065.

II. Csoport. Szakolca (város) október 10-én. (polg. elnök) Mittak Albert. (felhíva) 110. — Holic (szakolcai járás) október 11—15-én. (polg. elnök) Mittak Albert. (felhíva) 662. — Szenic október 17—20-án. (polg. elnök) Dr. Kalmán Antal. (felhíva) 770. — Póstyén november 12—14-én. (polg. elnök) Dr. Tersztvianszky Géza. (felhíva) 546. — Vágújhely november 16—19-én. (polgári elnök) Lovag Chwalibogovszky Sándor. (felhíva) 607. — Miava november 22—24-én. (polg. elnök) Rudnyánszky György. (felhíva) 549.

Ujlaki csendélet. Még nem halt ki az emberekből a virtus, a mely nagyban működik különösen akkor, ha már a felső emeleten is elég bőven jutott ki a szeszből. Nyitra-Ujlakon sincs az másképp, a szatocsnak jól megy a dolga, vidáman méregeti a pálinkát, az emberek meg iszogadják, míg csak jó részük el nem ázik és akkor feifortyan a verekedő szellem. F. hó 8-ikán is hangos volt nem a becsali, hanem az ujlaki csárda, a vidám poharazás közben szó szót követett és veszekedés lett a vége. A jelenlevők ugyan véget vetettek a lármának, de az egyik legény boszut forralt Lahucsky Mihály ellen, kiment a korcsmából és leste, hogy ellenfele mikor fog haza menni a korcsmából. Ejfel táján lehetett, mikor Lahucsky Mihály hazafelé ment, ekkor megtámadta őt ellenfele. Először nagy csapásokat mérték egymásra, de mikor ez a dulakodó feleknek kevés volt, a bicska pengéje is villogni kezdett a hold sugarainál, de nem sokáig fénylett, mert a vér

pirosra festette, és bőven hullott Lahucky Mihály sebeiből, a melyek hatalmas léket hagytak a feje közepén, a halantékán, a száján és a karján. A sebeket papirossal, pókhálóval ragasztották be a bölcs atyafiak és hozták Nyitrára, és kora reggeli almát megzavarták egy orvosnak, aki készségesen varrta össze a foltonossági hiányokat, mely műtét alatt a patiens türelmesen nyögött.

Költött halálhír. Mult héten több felé el volt terjedve a hír Trencsénmegyében, hogy Pick Antal, beckói esperes-plebános úr meghalt. E hét folyamán pedig belekerült a fővárosi sajtóba is. — Illetékes helyen vett információ után kijelentjük, hogy a hír közönséges koholmány. Pick urnak semmi baja sincs, és kívánjuk, hogy rajta is teljesedjék be a közmondás, mely a koholt halálhírral összefüggésben áll.

Köszönetnyilvánítás. Bende Imre, püspök úr Darázs község új orgonájára 200 koronát adományozott, mely újabb kegyességeért a darázsiai ez úton is hálás köszönetüket nyilvánítják.

Érdekes politikai per. T. olvasóinknak még élénk emlékezetében van azon kinos affaire, mely Dr. Ernst Sándor és dr. Fodor Kálmán közötti választási mérkőzésnél Deák János, a néppárt bizalmi férfia és dr. Pongrácz Geza galgóczi közjegyző és akkor választási elnök között lefolyt. Pongrácz a néppárt bizalmi férfiát kiutasította a helyiségből, ki, midőn ez ellen tiltakozott, Pongrácz parancsára elzárattott. Igaz, hogy csak negyedórára, mert a megszeppent elnök aztán nyomban kibocsátotta. Viszonyainkra jellemző, hogy e per előzményei elég soká fejlődtek, illetőleg tartottak. És az 1905. január havában elkövetett visszaélés csak 1906. szept. 18-án került tárgyalásra Nyitrán. Deák János ügyvédje dr. Brody Nándor, Pongrácz védője pedig dr. Sztránszky Szidor.

A pozsonyi keresk. és ipar kamara egy idő óta a felső magyarországi sajtót elárasztja közleményeivel. Eddig sajnos a nagy fáradsággal összeállított közleményeknek kevés hasznát vehettük. Hogyan kell a burgaszi kikötőbe szánt állatbőröket csomagolni, hogy micsoda idegen cégek vannak Japánban, aziránt kevés érzékkel bír közönségünk. Eppen azért nem is ferasztottuk olvasóinkat velök. De a vidékünk érdeklő közleményei is oly elkésve érkeznek, hogy kár a papirosért. Lapunk szept. 16-án megjelenő számába, mely 17-én kerül a vidéki olvasók kezébe, beküld a kamara közleményt, hogy a szakolcai vendéglő újjáépítésére szept. 14-ikén lesz a versenytárgyalás. A trencsényi hídván bérbeadása ugyszintén a trencsényi betoneső átvezeték helyre állítására a tárgyalás szept. 17-ikén lesz. — A közelebbi feltételek megtekinthetők a kamara titkári hivatalában. — Hogyan tekinthesse meg az érdeklődő fél a feltételeket Pozsonyban, mikor a hírt csak 17-én kapja, mikor már a versenytárgyalás folyik? — Ha azonban máshonnan is megtudhatja, minek értesítik akkor erről a sajtót. — Ugy hisszük, hogy a pozsonyi kamarának a versenytárgyalás határnapjáról már hetekkel azelőtt van tudomása, ha céljának megfelelni akar, akkor tájékoztassa a sajtót kellő időben nehogy szept. 16-án jelentsük, hogy a garamberzence-komáromi közúti 9. sz. hid betönésére a tárgyalás szept. 15-én — lesz. A visszafelé való jövedőlés ugyan igen hálás feladat, amennyiben a próféta így ritkán csalódik, de mi semmiféle ambíciót nem táplálunk az iránt, hogy hátrafelé jövedőljünk.

Dispenczió. A fővárosi lapokban olvassuk: „Bukarestből jelentik: Kucsera osztrák-magyar konzul, engedélyt kapott a kormánytól, hogy dr. Gradisteanutól, a román kulturliiga elnökétől lovasias elégtételt kérhessen. Kucsera pár bajra hívta Gradisteanut, de az még nem válaszolt”. — Eddig a tanulságos közlemény.

Nézzük mit szól hozzá az 1878. évi magyar büntető törvény:

293. §. Valakinek kihívása párviadalra ugyszintén a párviadal elfogadása: vétséget képez és hat hónapig terjedhető államfogházzal büntetendő.

294. §. Aki valakit párviadalra egyenesen buzdít... egy évig terjedhető államfogházzal büntetendő.

Mint hogy azonban Kutschera Miksa úr a közös külügyminiszterium joghatósága alá tartozik, mondjuk nem vonatkozik rá a magyar büntető kodex. Nézzük csak mit szól erről az osztrák Strafesetzbuch:

158. §. Aki mást, bármilyen okból halálos fegyverekkel való mérkőzésre kihív, és aki ilyen kihívásra a mérkőzésre kiáll, a párba büntetést követi el.

159. §. Ezen büntény, ha sebesülés nem történt hat hónaptól egy évig terjedhető börtönnel büntetendő.

160. §. Ha a párba sebesülés történt, büntetése egy évtől egész öt évig terjedhető börtön.

E szerint Kucsera konzul ur vagy a magyar, vagy az osztrák, vagy mindkét törvény alól való ságos dispencziót kapott. — E szerint a kormány ellenkezésbe jutott a bírósággal, mert a bíróságnak, ha elébe kerülne az ügy, mégis csak állást fog kelleni foglalni benne. — Szerecsére odáig nem jutott a dolog, mert a románnak „volt anyyi esze”, hogy a kihívást nem fogadta el. — És ezt jól tette. Mire Kucsera konzul segédei kijelentették, hogy a konzul visszaadhatja a kapott — pofont. Még ilyen megoldást nem nyert diplomaciai csomó!

Clair Vilmos — szabadkőműves? A „Magyar Szó”-ban egyebek között a következőket olvassuk: Clair Vilmos... Lelkes harcosa a felvilágosodásnak, a szabadságnak és a szabadsághoz való elkötelezettségnek. Szabadkőműves és újságíró... stb. Nem mi írjuk, hanem a „Magyar Szó”, melynek jól értesültségében ketelkednünk nem kell.

Oltárszentelés. E hó 9-ikén lélekemelő ünnepélynek voltak tanui a kochanóci kath. hívek. E napon ugyanis Hátrik János driethomai esperes megáldotta a kochanóci remek kivitelű új főoltárt, mely a hívek filléréiből és a plebános adományából létesült. A templom zsúfolásig megtelt ez ünnepélyes alkalomra ájtatos közönséggel, melyen az előkelőségek is képviselve voltak. Krasznayánszky Károly trencsényi házfőnök magas színvonalon álló szent beszéde nagy épülésre szolgált. A szt. mise után — melyet a kochanóci plebános végzett — 50 tagu küldöttség jelent meg a plebániában halás köszönetüket nyilvánítva Hátrik János esperesnek sz. ténykedése és Krasznayánszky házfőnök egyházi szónoklata, és a kochanóci plebánosnak bőkezű adományáért, egyúttal kifejezésüket a plebános iránt érzett tiszteletüknek.

Pöstyén fürdő Erzsébet királyné emlékének. Kegeyetes ünnepet ült Pöstyén fürdő f. hó 10-én boldog emlékezetű Erzsébet királynénk halálának évfordulóján. Dél előtt 9 órakor ünnepi istentisztelet tartatott a fürdőkaplanában, melyen az ott időző nemzetközi fürdővendégeken kívül részt vettek a hatóságok Machovich főbíró vezetése alatt, továbbá a penzionátusban lakó vasutasok, valamint az 1903-ban emelt Erzsébet-szobor bizottságának volt elnöke dr. Fodor Kálmán, Berchthold grófnő, úgyszintén Rudnyánszky Zsófia, Machovich Jánosné úrnők és többen az intelligencia sorából. Mise után ünnepi menetben a parkbejáratnál álló Erzsébet-emlék elé vonult a közönség. A menet élén 6 fehérbe öltözött leány haladt, a kik a nemzeti lobogót és a penzionátus remek elővirágkoszorúját vitték. Styiszterűten díszítette a szobor előtti teret a műkertészlet egy csodás alkotása: a földből dús színpompában kinövő magyar szent korona és a „Salve” szó. Az ünnepi beszédet Bagó István mondta, ki megható szavakban emlékeztet meg boldogult királyünnokról. Ezután letette a koszorút, melylyel a szép és kegyeletteljes ünnepély véget ért. Este a fürdőbérlet bankettet adott a penzionátusban, mely alkalommal a cég seniora Winter Sándor szép szavakban köszönte meg a penzionátusbeliek kegyeletének spontán megnyilatkozását. Földes szerkesztő lelesítők, hazafias beszéde zárta be az ünnep ezen második, esteli részét.

Hová lett a két krajcár? Lapunk előző számának e című hírére, illetve kérdésére több megoldás érkezett. Legvilágosabb Tabor Márk, nyitrai mérnök ur. Látszik, hogy matematikus szólal meg a megfejtőben. Tabor úr levele így hangzik: Becses lapjának 36. számában, az „Ujdonságok” rovatában olvasom „Hová lett a két krajcár” talányt s van szerencsém a feltett kérdésre következőkben felelni. „A” kofának van 30 kis almája és árul 3 darabot két krajcárért; „B” kofának van 30 szebb, illetve nagyobb almája, és árul 2 darabot 2 krajcárért vagyis darabonként egy krajcárért. Az egyezés után „B” összekeveri az almát és árul 3 kisebb és 2 szebb almát — tehát összesen öt darab kétféle almát 4 krajcárért.

Ámde az első 10 csoportban kifogy a csak $2 \times 10 = 20$ darab szebb alma és ezekért kap „B” kofa helyesen $10 \times 4 = 40$ krajcárt. Ezután tehát marad még a kofának 10 darab a szebb almából és ezeket nem adhatja 5 darabonként 4 krajcárért vagyis összesen 8 krajcárért; hanem úgy mint kezdetben árult — 2 darabonként 2 krajcárért — vagyis összesen 10 drb. 10 krajcárért; mert különben elvesz a két krajcárja. Ha azonban kétféle árt nem akar „B” kofa; kénytelen volna árulni 3 nagyobb illetve szebb almát 2 krajcárért (oly árban mint legelején)

vagyis 6 almát 5 krajcárért (nem pedig 5 almát 4 krajcárért) és akkor kap helyesen 60 almáért „10” egyenként 6 almás csoportban 50 krajcárt — és nem veszít semmit. Stepanó, 1906. szept. 12. Kiváló tisztelettel Tabor Márk okl. mérnök.

Halálos kimenetelű kazalozás. A farkasdi határban fekvő vufai majorban, a mely gróf Károlyné uradalma, az elmúlt pénteken szélben is rakták a szalmát kazalba. Mivel a magasságot már létrán nem érték el, az ugynevezett „golya” vététt alkalmazásba. Egyszerre a teher alatt felmondott a golya és eltört része úgy csapta fejbe az ott dolgozó Fehér Lajost, hogy pár perc múlva meghalt. Fehér alig 45 éves, soóki napszamos volt, szorgalmas és igyekvő. 4 árva és özvegyet hagyott hátra. Hült tetemét vasárnap nap nagy részvet mellett hantolták el Soók-Szelőcén.

A sátoros cigányok. F. hó 2-án a verebélyi országútról öt kocsi sátoros cigány tért le Csehíbe, hol a határban neki estek Dobrovics János tanító és szomszédja szőlőjének s hamarosan leszűreteltek néhány sor tőkét, de elesítvén az egész karaván. 46 kor. kár becsültetvén rájuk. Hogy ezt megfizethessék, pénzüket nem lévén, beállottak a tűzgépekhez csépelni a férfiak, hogy a kár díját lefizethessék. De valahogy szokatlan lévén nekik a 30 fokos melegben a gabona-porban dolgozni, asszonyaik úgy segítettek a dolgon, hogy átrándultak ketten L-Gyarmathra kártyát vetni, miközben özv. Duchony Jánosné zsebéből elloptak 44 koronát, előnyösebbnek vélvén így a becsdíjat lefizetni, mint csépelni. A csendőrség az egész karavánt behajtotta Nyitrára.

Tüzesetek. Egymásután vészjelző kürtölés riasztja Nyitraváros közönségét, rövid tíz nap lefolyása alatt kétszer is megszólalt a tűzoltók vészürtje: Tűz van! Első alkalommal kigyulladt a zabori gránitbányában dolgozó munkások emeletes háza, és minden eléghető tárgy a tűz martaléka lett, az egész ház most lakatlan. — F. hó 9-én délután 2 órakor sűrű füstgomolyag szállt az ég felé, kigyulladt Kirchner József berkocsi tulajdonos zabori pajtája, amely a szomszédos szénakazlakkal együtt rövid időn belül a pusztító elem martaléka lett. Telefonon jelezték a tüzet, s így a tűzoltóság gyorsan a helyszínen termelt, az időjárás csendes volt, s így nem fenyegette veszély a szomszédos hajlékokat. A városiak azt hitték, hogy Stein villája ég, mert Kirchner pajtája éppen előtte van, s egy irányba esik Stein szőlőjével. A kár a biztosítás révén megtérül. — Ugyancsak pusztított a tűz f. hó 9-én Lúki-majoron is, amennyiben a „majom”-nak elnevezett szalmafődeles béres-lak ismeretlen okból kigyulladt, s rövid időn belül porrá égett. A lakatlanná lett szegény lakosság igen elkeseredett, mert oda veszett a télre eltelt eselése. — Pogrányban e hó 3-án délután a templom melletti soron Sima János szerűs kertje ismeretlen okból kigyulladván, 7 ház, 4 csür, az összes szerűkön felhalmozott szalma, takarmány és a még el nem csépelte gabonával együtt a tűz martaléka lett. A kár több ezer koronát tesz ki. — F. hó 11-én délutáni 4 órakor az orchói plebániához tartozó Isztebnik főkközségben tűz keletkezett, a mely rövid negyed óra alatt 18 csürt, 2 aszalóházat, és egy szalmakazlat hamvasztott el. A trencsényi tűzoltók jöttek ugyan segíteni Isztebnikre, de a nagy szelviharban még gondolni sem lehetett a mentésre. Bennégett a 18 csürben az illető gazdák összes takarmány és gabona-termése, a kik nagy nyomornak néznek elebe, mert egy sem volt biztosítva. A szerencsétlenséget kis gyermekek okozták, a kik tüzet raktak egy pajta közelében.

Közgazdaság.

A Vesztenc-völgy gyümölcsfái.

A gyümölcsészet felkarolása ügyében Vesztenc-völgy és a szomszéd községek a következő arányban jegyeztek, illetve kértek alma oltványokat:

Szkacsán	1040
Nagybéliz	1007
Bélaudvarnok	924
Racsicz	894
Nyitra-Szucsány	807
Felső-Vesztenciz	785
Nyitra-Nadas	489
Szkacsány Hradistye	465
Alsó-Vesztenciz	390
Návojócz	185
összesen:	6990

A fenti községek lakosságához mérten legtöbb oltványt rendelt Nagybelicz, dacára annak, hogy határa már inkább gabona mint gyümölcs termő. Aránylag legkevesebbet rendelt Alsó-Vesztenicz, holott határa leginkább gyümölcs-termő. De ez nem baj. Majd ha az új alfaj jóságáról saját szemekkel meggyőződtek, a mulasztást pótolni fogják.

A fent kimutatott 6990 alma oltvány alig tizedrésze annak esemetéfa szükségletnek, a mely a fenti községekben elhelyezkedő volna. Hogy most a fenti községek kis gazdái több oltványt nem rendeltek, annak az is oka, mert a fiatal oltványok a sokszor falkánként megjelenő szarvasok részéről nagy károknak vannak kitéve. Így amikor e sorok írója Szkaacsány-Hradistyén buzdította a kis gazdákat, hogy a kevésbbé gabona termő parcelláikat ültessék ki gyümölcsfákkal, azt felelték, hogy örömet megtennék, de hiába való munkát végeznek, mert a szarvasok az oltványok koronáit tönkreteszik és hogy az okozott kárt senki se téríti meg. Vannak, a kik azt mondják, hogy a múlt évtizedek alatt hozott törvények csakis a gazdagok érdekét tartották szem előtt. Ha ez áll, akkor ez különösen vonatkozik a vadászati törvényre.

E szerint a vadat minden uton-módon megvédeni akarták a tömeges irtástól; de arról már kevésbbé gondoskodik a törvény, hogy a vad a kis gazdáknak kárt ne okozzon, és ha kárt szenvedett, a szegény ember megfelelő kárpótlásban részesüljön. Ha a szarvasok már több év óta szépen fejlődő gyümölcsoltványok koronáit megrongálják, a kis gazda kára a legkevesbbé sincsen megtérítve, ha a kár becsülésénél az oltvány árát neki megtérítik, hanem a kárvallottat akkora összeggel kellene kárpótolni, aminő tőkének megfelel a gyümölcsfa jövedelme amidőn a szarvas azt megrongálta.

Igy egy tíz éves finomtermő almafa évi átlagos jövedelmét 8 koronára lehet becsülni. Ennek megfelelő tőke 200 kor., azaz ekkora birsággal kellene kárpótolni azt, akinek gyümölcsfáját a szarvas tönkretette. Lehet, hogy ilyen birságok mellett kevesebb volna a szarvas, de több kedve volna a kis gazdának gyümölcsfát ültetni.

Az iránt nem lehet nézeteltérés hogy mi szükségesebb az emberiségnek, valjon szarvas, a vagy a gyümölcs. A hol egyes nagy urak mégis szarvasokra akarnak vadászni, tessék bekerített vadaskertekről gondoskodni.

CSARNOK

Egy főbenjáró per Nyitrávármegyében.

1561—1564.

A család okmánytárban őrzött okiratok nyomán közli:

Reviczky Bertalan.

(Folytatás.)

5. Providus Benyek Mihály, Thomko Mihály, Malowecz János, Swecz Vincze, Walek György, Horcica Pál és Walakhowych Lőrinc, Hrádeken tartózkodó Báthory úrnak jobbágyai, eskü alatt vallották: „Hog az Berektewol mynkenkor ffyw-zethék a Pathwaroczyak Themethwenbe, hog ffath horthak ees lowakath eőryzthék és egyeb Barmokath haytothak az Berekre, de hatharath nem thuyak“.

6. Providus Cwch Peter, Jankowych György, Horeyca Miklós, Horeyca Mihály, Dobyiny András,

Fwz Lukács, Fwz Benedek, Mlynar János, Mezer Janos, Hassko András, Hazak Jakab — Báthory úrnak Hnórkán tartózkodó jobbágyai eskü alatt vallották: „Hog thuyak, hog a Themethwenyek a Pathwaroczyak lowaith behaythotak az Berekre“.

7. Providus Krizanthowyk Dénes Czejthén tartózkodó jobbágya Országh Kristóf úrnak, Nagos Lachus, ugyanazon úrnak és Barthowyk István, néhai Kürthy Pálnak Brunócson tartózkodó jobbágyai eskü alatt azt vallották: van arról tudomásuk, „hog az Berektewol Patthwaroczyak mynkenkor Themetvého zaboth ffyzettek, hog az Mayrskahoz valo wolph oztan oz irthas, a hol a harz wolt; nem negy, ewt a vagh hat ezteendeje wagyon.“

8. Providus Krizsan, Blahowyk Márton, Walybyk István, Árokháty Péternek Brunócson tartózkodó jobbágyai eskü alatt vallották: tudják „hog az Berek Mayrskahoz walo, de hatharath nem tuyak.“

9. Providus Balasska hasonlóképen vallott.

10. Nemes Csongraczky György eskü alatt vallott: „hog ew lattha, mykor Pathwaroczy Myhal es Pether es Bosnyak Ambrus porosthol keth ffielewl ffegweres kezel mennenek Kywrthy Palra es latta, hogh oth a zegben pwska lewesek lettenek; az uthan oztan hog az porok hog haza jettek, azt monthak neky, am most ewlek, ugymond Kywrthy Palt a zegbe egy kerth mellet; oztan onan, ugmond kywonak az rethre; oztan a hol a harz kezdeteth, oth a Pathwaroczyak az irtast nem regen irthotak, meg eszteendeje ha wagyon.“

11. Nemes Csongraczky János Brunócról eskü alatt valja: biztos tudomása van arról, „hog a hel, a hol Kywrthy Palt megewltek, Mayrskahoz walo hathaar; azt ys thwgya nywan, hog az helen ewlthek megh es az weerth ys lattha az helen, a hol megewlthek, oztan onan a rethre vonthak ky; oztan a harz a hol esseth nem negy, ewt a vag hat ezteendeje ha wagyon.“

12. Nemes Therek Pal és Csongraczky Ádám Solnafaluról esküvel vallották, „hog ma negyed napya az Pathwaroczyak Zaldo Sebestyent oda, a hol Kywrthy Palt megewlthek wittek wolt, azt mwtatak a Pathwaroczyak, hog oth ewltek meg az rethen, a howa wonthak wolt, de a hol mongyak, hog megewlthek, sémmy werth nem lathoth.“

13. Nemes Zenthkerezthy Gáspár és András eskü alatt vallották: „hog a mell napon Kywrthy Pált megewltek, az napon az Pathwaroczyak el ky wyttek wala mynket megh mwtatny az helth, mert el ky menthek wolna a rethre, az helth az mellyet az Pathwaroczyak mutattak, azt montak nekyk, hog oth az helen dewlth le, akkor ewk az tanok megjegyzték az helth; de ewk az helen semmi werth nem lathak, hanem masod napon, mikor Kywrthy Palth elthemetek, az Kywrthy Pal attaffya ys et ky wyttek wolt ewket, azok

mas helen mutatak, a hol most ys wallyak, hog meg ewlthek, oth az helen lattak nag sok wert, oztan onnan az helthewl mynt eg thewket wontak wolna; az ffyweth ugyan le nyomta wolph, az ffyw ys azon wer wolt; oz ffyw ys mynd az ffiele haylott wolt, a hol az Pathwaroczyak monthak, hog meg ewlthek Kywrthy Palt.“

14. Nemes Hodossy Mihály litteratus eskü alatt vallja, van arról tudomása, hogy „az wasarnapi mutatas, mynt az Zenthkerezthy nemesek, hog ew ys ug thuyak.“

15. Nemes Csongyaczký Ádám, eskü alatt vallja, hogy a dologról szint oly tudomása van, mint a közvetlen előtte valló tanunak.

16. Nemes Zabo Sebestyén, Országh Kristóf úr szolgálja és Kopytenszky (Kapitlánszky) Kristof, eskü alatt vallották: „Hogh ewk ys wasarnap az Kywrthy Pal themethese uthan azonth latthak, mint Zenthkerezthy Andras es Gaspar, de ezth hoza thetek, hog a hol meg ewlthek, es onan, a howa wonthaak, az arra mynd elterledeth wolph, az arthyalatya (arculatja) ys el nymzodoth (elnyomzodott) wolph“.

(Folyt. köv.)

Telefon.

B. K. urnak. Nincsen többé hátrálékban. A beküldött összeggel előfizetése rendezve van a jelen év végeig.

P. Az illető közlemény a fővárosi lapokban, s többi közt az „Alkotmány“-ban is megjelent. Magunk is mulattunk rajta, de éppen közismert voltánál fogva talán nem érdemes a leközlésre.

Felső-Elefánth. Greschner János, a nyitrai egyházmegyének fiatal papja a budapesti egyetem hitani karának előterjesztésére egy jelentős stipendiumot kapott, melynek célja a szociális viszonyok tanulmányozása külföldön. Azért tartózkodott egy darabig Essenben, majd most hosszabb idő óta M. Gladbachban, hol szociális kurzust hallgat. Onnan megy Belgiumba és Angliába, hol miután az angol és francia nyelvet elsajátította bőséges alkalmat nyílik a tanulmányozásra. Magunk is távol lévén Nyitráról, csak később jöttünk a dolog tudomására.

Jóbarát. Azt nem szoktuk úgy kifejezni, hogy az új oltár napvilágot látott. Új oltár az nem szokott „napvilágot látni“, hanem az *létesül*. Napvilágot látnak: a hírek, újság közlemények, könyvek stb. Új oltár legfőkébb csak akkor lát „napvilágot“, hogy ha a templom ablakán — besüt a nap. Szívélyes üdvözlét!

Kiadó
Zoárd-utca 6. sz.
lakás! alatti házban egy
Souterén lakás,
mely 3 szoba, azonnal
egy kamra és
padlásból áll, kiadó.

Bővebb értesítést ad Kuszár J. könyvkereskedő.

Hölgyeknek gallér, keztyű, ruhadísz, szalag, csipke, cérna és fémgomb, nyakkendő, valamint jól berendezett előnyomtatás stb. stb.

Uraknak ing-gallér, selyem-nyakkendő, sétabot, bőr-keztyű, zsebkés, kezelő-gomb, és játékszer-raktárát olcsó árak és pontos kiszolgálás mellett ajánlja

NEUMANN JÓZSEF, NYITRÁN, KALMÁR-UTCA.

VEREBÉLY GÉZA

női- és uri-divat áruháza
Nyitrán, Vármegye-u. 16.

Ajánlja az őszi és téli évadra a legújabb honi és külföldi női kosztüm és ruhakelme különlegességeit, legdivatosabb selymeit. Női és férfi fehérnemű, vászon- és asztalneműekben a cég csak megbízható gyártmányokat hoz forgalomba. Szőnyegek és függönyök nagy választékban. Legdivatosabb magyar gyártmányú férfi-kalapok, továbbá nyakkendő újdonságok feltűnő olcsó áron. — Kész kelme, posztó és selyem bluzok, olcsó pongyolák, alsó szoknyák és aljak. **Angol kosztümök és francia ruhák elkészítését a cég legdivatosabb kivitelben a legutányosabb árak mellett vállalja. Szigoruan szabott árak!**

Legmegbízhatóbb cég!!

SULGÁN ANDRÁS

cipész
a nyitrai 14. honvéd-gyalogezred tisztikari szállító
Nyitrán, Megyeház-utca 10.

Készít mindennemű cipőket a legjobb anyagból a legelegánsabb kivitelben **ortopédiai rendszer szerint.** Továbbá készít tisztí lovaglócsizmát mérték után a legelőnyösebb feltételek mellett.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Eladó ház!

Piarista-utca 18. szám alatti
háza szabad kézből eladó.

Bővebb értesítés nyerhető a Szerkesztőségben.

Az 1896-iki ezredéves, az 1897-iki és az 1900. párisi világkiállításon kitüntetve.

Legfinomabb hegyi ojtvány-csemege-

szőlőt,
francia fajokban, édes és zamatos.

5 kilós kosarakban gondosan csomagolva minden posta-állomásra mérsékelt áron szállítok, valamint üres szőlőkosarak is nálam beszerezhetők.

Pécs Ede szőlőbirtokos és fűszerkereskedő
NYITRÁN.

Értesítés

takarékos háziasszonyoknak!!

Alant jegyzett cég egy új fajta első minőségű email-főzőedénynek az egyedárusítását bírja, amelynek tartósságáért annyira szavatol, hogy minden egyes darabot, legyen az fazék, serpenyő, peccsenyesütő, tejfőző, stb. stb., melynek belső máza a főzésnél lepattog vagy leválik. **díjtalanul és minden szó nélkül a bizonyos edényre átcseréli.**

Kérünk egy próbát tenni! Kérünk egy próbát tenni!

Neumann Jónás fiai
Nyitra, Mária-utca 8. sz.

4611/906. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Özv. Sztrehle Józsefné szül. Hackl Vilma hagyatéki ügyében a nyitrai kir. járásbíróóság 1905. Ó. 115/7. számú megkeresése folytán a végrehajtási árverés joghatályával nem bíró önkéntes árverés a nyitrai kir. törvényszék területén lévő Nyitra város 1372. sz. tjkévében írva volt + 1--1 sor (321--324) hrszámú ingatlanul ugyanazonos s jelenleg a nyitrai 1337. számú betétben írt I. 1--5. sor 321--324. hrszámú özv. Sztrehle Józsefné sz. Hackl Vilma nevében vezetett 8. és 8/a. számú Kereszt-utcai házra, 17. sz. Kalmár-utcai házra, kertre és a közös erdő jutalékra 40,000 kor. megállapított kikiáltási árban elrendeltetett és ez az ingatlan az 1906. évi november hó 26. napján d. e. 9 órakor Nyitrán a kir. törvényszék telekkönyvi irattári helyiségekben megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Kikiáltási áron alul a fenti ingatlan nem fog eladatni. — Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 4000 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni. Az árverési feltételek a nyitrai kir. törvényszék telekkönyvi irattárában és Nyitra város tanácsánál tekinthetők meg. A kir. tvszék mint tkvi hatóság. — Nyitrán, 1906. évi július 27-én.

(P. H.)

(Olvashatlan aláírás) kir. tvszéki albiró.

Órákat ügyszintén **ékszereműeket** arany és ezüstből 3 koronától felfelé való havi részletfizetés ellenében küld mindenkinék a Mendl-féle óraszállító ház, Bécs, IX/1, Porcellangasse 25. Arjegyüket postabélyeg előre beküldése mellett mindenki kaphat.

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank
mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat, betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik

Sarlay Ádám fűszerkereskedésében
Nyitrán, Mária-utca 2.

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint **férfiszabó-műhelyét,**

melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Mind hiába a sok hű-hó!

Azért a divatárúkhöz **KNOPF SALAMON** értő közönség esakis

Nyitrán. Kalmár-utca 9. szám alatti női és férfi divatárúházában

vásárolhat egyedül a legjutányosabb áráért szép és jó minőségű árukat.

Remek szép női- és férfi ruhaszövetek, kész férfi és gyermek-öltönyök, vásznak, sifonok, ágyneműek, ágyterítők, függönyök, szőnyegek, lőtakarók, stb. nagy választékban.

A legujabb divatú női- és gyermek-kabátok a legsolidabb áráért csakis **KNOPF SALAMON** Nyitrán, Kalmár-utca 9-ik szám alatti üzletében kaphatók.

Minden cikkben állandó nagy raktár!!

!! Csakis jó árúknak !!

Guttmann Sámuel
NYITRA,
 Tóth Vilmos-u. 10. sz.

Ajánlja minden idényre
 dúsan felszerelt **kész**

férfi-, fiu- és
 gyermekruha-
raktárát

ahol szigoruan szabott, de a legjutányosabb áron szolgáltat ki a tisztelt vevőközönség.

Guttmann Sámuel
NYITRA,
 Tóth Vilmos-u. 10. sz.

900 IV. 1. sz.

Szigoruan szabott, de jutányos árák !!

Szigoruan szabott, de jutányos árák !!

FODRÁSZ-ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nyitrán, Tóth Vilmos utca 15. sz. alatt lévő több éve fennálló és jó hírnévnek örvendő, hygienikusan berendezett

F DISZES URI- ÉS NŐI-FODRÁSZ-ÜZLETETEMET

Tóth Vilmos utca 11-ik számú házba (a Főtőzsdével szemben) helyeztem át.

Végzek és raktáron tartok mindennemű e szakmába vágó uri- és női-hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, fru-frukat, egész és fél parókákat, hajfonatokat, minden színben; továbbá női fésülést, haj- és szakállfestést, úgyszintén tyúkszemvágást jutányos áron.

Veszek vágott és kifésült haját. Előfizetéseket üzleten kívül is elfogadok.

Kihullt hajból fonatokat és egyéb hajmunkát legolcsóbban készítek. Vidéki megrendeléseket pontosan, a beküldött minta szerint, lelkiismeretesen utánvét mellett eszközölök.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel **Gombárík István,**

borbély, uri- és női-fodrász.

5-10

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal, *** ** *

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal, *** ** *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra) továbbá

mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98-99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.